ASEMAN LAPSET

Lausunto nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluista hyvinvointialueilla - Palvelujen saatavuus, saavutettavuus ja yhteensovittaminen 15/2024

Ronja Turkka

Rikostyön päällikkö

Suositus 1

- Aseman Lasten havaintojen mukaan alaikäisten nuorten vaikeita päihdeongelmia hoidetaan lähes täysin lastensuojelun toimenpiteillä ja etenkin huostaanotolla.
- Sosiaalihuollon ammattilaisten päihdetyön osaaminen sekä lastensuojelun avohuollossa että sijaishuoltopaikoissa on liian vaihtelevaa.
- Päihteitä käyttävät nuoret törmäävät edelleen myös paljon ennakkoluuloiseen kohteluun ja huonoon kohtaamiseen terveydenhuollon palveluissa.

Suositus 2

- Meidän kokemukset tukee suositusta!
- Ikärajojen määrittelyssä tulisi huomioida myös nuoren sosiaalinen kehitys.
- Täysi-ikäistyttyään nuoren pitää tällä hetkellä sitoutua liian moneen uuteen aikuiseen samaan aikaan, jotta hoidon taso ei kärsisi
- Haasteet nuoruudessa hidastaa kehitystä ja valmiuksia

Suositus 4

- Alaikäisille olisi huutava tarve päihdekuntoutuspaikoille
- Päihdeongelman kanssa kamppailevalla nuorella on myös lähes aina hoitamattomia mielenterveyden haasteita
- Nuorilla aikuisilla katkolle pääsy nopeaa, kuntoutukseen haastavampaa
- Oikea-aikaisuus ei vaikuta toimivan → ongelmat kasvaa

Suositus 6

- Tietojärjestelmien ja myös tiedonsiirron kehittämistyö on tarpeen edelleen
- Muutot kuntarajojen yli aiheuttaa edelleen haasteita

Saavutettavuudesta

- Liikkuvan ja jalkautuvan työ merkitykset vaihtelevia
- Terveydenhuollon, päihdepalveluiden ja viranomaistoimijoiden tavat pitää nuoreen yhteyttä ovat nuorisonäkökulmasta heikot
- Monien nuorten kohdalla saattaminen palveluihin on myös kriittistä, jotta käynnit toteutuvat
- Erityisen tärkeää palveluiden saavutettavuuden näkökulmasta olisi, että nuorille olisi saatavilla heidän kanssaan toimimiseen ja heidän kohtaamiseensa pystyviä ja mahdollisimman pysyviä ammattilaisia

Lisähuomiot

- Haittoja vähentävä työ alaikäisten kanssa
- Vanhempien huomiointi lapsen mielenterveys- ja päihdehoitojen yhteydessä